



W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



# BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

# „GŁOS NARODU”

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 21

Wydawnictwo i Redakcja „Głos Narodu”, III Aleja 52, Telefony 3245 i 3249.

Częstochowa, czwartek 8 marca 1945 r.

Sekretariat Redakcji załatwia interesantów w godzinach od 14 — 16-st. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Rok I.

## Kobieta Polski Demokratycznej

### Churchill

na froncie zachodnim

LONDYN. (Polpress). — Agencja Reuters donosi, że Premier Churchill odwiedził w końcu ubiegłego tygodnia gen. Eisenhowera i gen. Montgomery'ego. Wraz z premierem przybył Naczelnik Sztabu Imperium Brytyjskiego, Marszałek Polny Allan Brook i Naczelnik Sztabu Ministerstwa Obrony gen. Hastings Ismay. Churchill odwiedził również oddziały angielskie i kanadyjskie oraz wojska 9 Armii Amerykańskiej, zbliżające się do Benu. Premier przedkładał przez wiele miast niemieckich.

### Gen. Eisenhower na froncie

LONDYN. — Gen. Eisenhower przeprowadził inspekcję linii frontu w rejonie Düsseldorfu. Po inspekcji tej gen. Eisenhower oświadczył, że postępy I-jej i IX-jej armii w ciągu ubiegłego tygodnia są bardzo zadowalające, a straty własne — stosunkowo małe. Gen. Eisenhower podał również do wiadomości, że IX-ta armia wzięła w ostatnich dniach do niewoli 17.500 żołnierzy niemieckich.

WASZYNGTON. — Prezydent Roosevelt w wywiadzie, udzielonym dziennikarzom oświadczył, że ma się wkrótce udać do Londynu.

### Zakłady Winkego w Brunzawiku zombardowane

ZURYCH. — Główna wytwórnia maszyn do zakładów produkcji benzyny syntetycznej, Zakłady Winkego w Brunzawiku, została poddana jednego z ostatnich nalotów zniszczone. Wszystkie większe zakłady produkcji sztucznej benzyny i rafinerie nie pracują już, a wobec zniszczenia zakładów Winkego przyspuszcza się, że przed upływem 3-4 miesięcy zniszczone ośrodki produkcji sztucznej paliwa nie będą mogły podjąć produkcji.

### Dezorganizacja środków lokomocji w Berlinie

MOSKWA. — Radio moskiewskie donosi, że rząd hitlerowski wydał zakaz używania środków lokomocji przez uchodźców z Berlina. Anta i pociągi są zarozerowane wyłącznie dla wojska i dygnitarzy partyjnych. Na jednym z dworców tłum uchodźców tracił się na pociąg, zajęty przez funkcjonariuszy partyjnych. Kobiety i dzieci zostały się na szynach przed lokomotywą — Uchodźców musiano rozprzedać przy użyciu formacji SS.

### Zaprzyśiężenie jugosłowiańskiej Rady Regencyjnej

MOSKWA. (Polpress). — Z Belgradu donoszą, że mianowana przez Króla Piotra Rada Regencyjna, w skład której wchodzi Mandry, Pernec, Bubasawlicz została w aroczystej formie zaprzyśiężona. Podczas ceremonii byli obecni członkowie Antyfaszystowskiego Wzrostu Narodowego Wyzwolenia Jugosławii, członkowie Rady Królewskiej i przedstawiciele misji wojskowych ZSRR. Anglii i Stanów Zjednoczonych.

### Choroba Mannerheima

MOSKWA. (Polpress). — Z Helsink donoszą, że Prezydent Finlandii Mannerheim z powodu choroby powierzył pełnię swych funkcji Premierowi Paasikowi.

### Dekret o PAP „Polpress”

WARSZAWA (Polpress). — Na wczorajszym posiedzeniu Rady Ministrów uchwalony został dekret o przekształceniu Polskiej Agencji Prasowej „Polpress” w wydzielone przedsiębiorstwo państwowe.

### Gub. Fischer sądony będzie w Otwocku

WARSZAWA (Polpress). — W związku z naszą notatką komunikujemy, że proces przeciwko b. gubernatorowi dystryktu warszawskiego Fischerowi odbędzie się w Otwocku koło Warszawy.

Oprócz niego staną przed sądem mian. okoliczności zbrodniarstwa hitlerowskiego Beprecht, b. starosta powiatowy, Liwocher, naczelnik landarmii w Rembertowie oraz zastępca Schenk, znany swym losostwem na terenie Otwocka.

W związku z rozprawą dnia 28 ub. m. nastąpiło zaprzyśiężenie 19-ciu świadków.

Potężny wiew wolności, jaki przyniosły ze sobą bohaterstwa pułki Armii Czerwonej i Wojska Polskiego, ogarnął wszystkich. Podniosły dumnie głowy warstwy ludu pracującego, powstał chłop i robotnik, powstała inteligencja zdrowo i demokratycznie myśląca. Powstał i ujęł w twarde i spracowane dionie ster swego losu. Razem z nimi podniosła głowę świadoma swego zadania i roli — polska kobieta... Wojna podkreśliła i wykazała, jaką właściwie powinna być kobieta, kobieta obywatelka. Nie kwiat ciepłarniany Polski pańskiej, odsunięty od nurtu życia codziennego, nie kopciuszek usuwany na szary koniec, lub z protekcyjnym uśmiechem admirałowa, lecz w istocie odizolowany od wszelkiego wpływu. Nie potulowiek, dla którego zakryte były wstydlive ciernie i kolce szarego tyrania — taka kobieta nie może być twórczym czynnikiem, nie — taka kobieta nie może zdać egzaminu w dniach próby, jakim są dla każdego dni wojny. A tak właśnie kobietę pozostawili nam w spiesznie lata przeszłe.

## Śląsk i Zagłębie — całością

### Historyczna decyzja Rządu Polskiego

KATOWICE. — Decyzja Tymczasowego Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, Zagłębie Dąbrowskie (L. J. powiaty będziński i zawierciański oraz miasto Sosnowiec), zostało przyłączone do Województwa Śląskiego. Decyzja ta jest całkowicie słuszną, ponieważ Zagłębie Dąbrowskie i Śląsk stanowią

jedną organiczną całość. Dla całokształtu odbudowy administracji nowej Polski ma to znaczenie niezwykle ważne. Historyczna decyzja Rady Ministrów niewątpliwie przyczyni się do umocnienia polskości na zachodzie Polski.

## U wrót Gdańska

### Zajęcie Gniewa i Starogardu

Radzieckie Siły Informacyjne podały do wiadomości 7 marca, że wojska II-go Białoruskiego Frontu w walkach opanowały miasta: Gniew (Mewa), Starogard (Stargard) — ważne oporne punkty obrony Niemców na podejściach do Gdańska, jak również zajęły w walkach ponad 200 innych miejscowości, wśród których najważniejsze: Zaabn, Pilschp, Hoch Stöblau, Keschmin, Pogutken, Lihnow, Olupok, Dzimlan, Semmin, Rekow, Lubben, Treblin, Barth, Zeilbrück, Alt-Bewarsdorf, Alt-Schwinn, Danshagen, Neuwasser.

Wojska I-go Białoruskiego Frontu, kontynuując natarcie w dniu 7 marca, szturmowo opanowały miasta: Gollnow, Stopenitz, Massow — ważne oporne punkty obrony Niemców na podejściach do Szczecina, jak również w walkach zajęły ponad 50 innych miejscowości, wśród których najważniejsze: Waldunowen, Fritzwon, Jasw, Laatzig, Sager, Paludorf, Schutzendorf, Amelnhof.

Wojska radzieckie skutecznie likwidują okrężną grupę wojsk przeciwnika na podejściach do miasta Schwelbitz. Na zasadzie przedwstępnych obliczeń w rejonie tym wzięto do niewoli ponad 1.000 niemieckich żołnierzy i oficerów oraz zabrano wielką ilość amunicji i materiałów wojennych. — Wśród jeńców znajduje się dowódca 18-go korpusu niemieckiej armii, gen.-ltm. Krappo wraz ze swoim sztabem.

Wojska II-go Ukraińskiego Frontu, dokonując opór przeciwnika w trudnych warunkach górzyście-leśnego terenu w pasie Karnat, opanowały w dniu 7 marca w Czechosłowacji miasto Vanska - Stawicza — silny i oporny punkt obrony Niemców, jak również w walkach zajęły miejscowości: Sasa, Sabina, Kolpacchi, Godrusza, Gwardnica.

Wojska radzieckie skutecznie likwidują okrężną grupę wojsk przeciwnika na podejściach do miasta Schwelbitz. Na zasadzie przedwstępnych obliczeń w rejonie tym wzięto do niewoli ponad 1.000 niemieckich żołnierzy i oficerów oraz zabrano wielką ilość amunicji i materiałów wojennych. — Wśród jeńców znajduje się dowódca 18-go korpusu niemieckiej armii, gen.-ltm. Krappo wraz ze swoim sztabem.

Na Węgrzech, na północny wschód i południe od jeziora Balaton, wojska radzieckie odparły skutecznie ataki wietrznych sił pancernej i czołgów przeciwnika.

## Działania wojenne na Zachodzie

LONDYN. (Polpress). — Komunikat Sił Ekspedycyjnych Sprzymierzonych z dnia 6 marca brzmi: Wojska sprzymierzonych wderły się do Kolonii i opanowały lewy brzeg Renu od Hombergu do Neusa. Sprzymierzeni zdobyli 5 marca 25 miejscowości. Dnia 4 marca wzięto 4450 jeńców niemieckich. Oddziały sprzymierzonych atakowały skutecznie nieprzyjacielskie przyczółki mostowe na zachodnim brzegu Renu. Wśród zdobytych miast znajdują się: Homberg, Enskirchen, Forbach. Wojska sprzymierzonych sforsowały rzekę Kyll i na wschód od miasta Bittburg zajęły Pilsleben. Lotnictwo sprzymierzonych prowadziło natarcia na linie kolejowe w Holandii oraz na linie komunikacyjne na wschód od Renu. Samoloty angielskie bombardowały w nocy na 5 marca Berlin.

Na pozostałych odcinkach frontu zanotowano działalność oddziałów zwiadowczych oraz w szeregu punktów walki o charakterze lokalnym.

### Walki na ulicach Kolonii

Kasen pod ostrzałem artyl. ameryk. LONDYN. (Polpress). — Korespondenci wojenni donoszą, że Kolonia przedstawia obraz straszliwego zniszczenia. Wśród ruin posuwa się wielu żołnierzy amerykańskich. Na domach powiewają białe flagi. Niemcy stawiają opór na placu katedralnym oraz w kłocicach dworca kolejowego. Kolonia — stolica Nadrenii jest teraz

W czasie walk, prowadzonych dnia 6 marca, na wszystkich frontach uszkodzone i zniszczone 100 czołgów nieprzyjaciela.

W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwnik stracił 23 samoloty przeciwnika.

Wojna amerykańska wdarły się do śródmieścia miasta, rozbijając w pach zwycięstwa broniącego się przeciwnika. Uderzenie Amerykanów było tak szybkie, a przedarciu do śródmieścia tak niespodziewane, że oddziały niemieckie, wysyłane dla wzmożenia rozbitych ich linii, wpadły w ręce Amerykanów, którzy w międzyczasie ościlił zdobyte pozycje wroga. Chaos i dezorganizacja zapanała wśród wojsk niemieckich. Zdane się, że ulica zajęte zostały przez hitlerowców, którzy bronili się rozpaczliwie, częściowo obrane są białymi flagami, wywiezionymi przez tych żołnierzy, którzy już z obrony zrezygnowali. Płoch i twoga powódka, że w leśnych dołkach i piwnicach Amerykanie znajdują żołnierzy, którzy w ten „sładowy” sposób chcą oddać się do niewoli.

Kolonia jest potwornie zniszczona. Jak dotychczas 2/5 miasta jest już w rękach Amerykanów, a upadek tegoż spodziewany jest w każdej chwili.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykańska ostrzeliwała Kasen.

W ostatniej chwili donoszą, że artyleria amerykań

# Wspomnienia z krwawych dni

Wstał zimowy ranek styczniowy. Blade chmury wychyliły się za kłębowy sinego chmurzyska i rzuciły promyk jasny na nasz obóz, kolony zimnym zaskakiem kolczasto-go drutu.

Ludzie już dawno wyszli do pracy, otoczeni zwartym kordonem niemieckich żołdaków. Pozostaliśmy, nieliczni „markieranci” pochowani w tajnych zakamarkach bunkrów.

Wysnuwaliśmy się z naszych kryjówek po południu, kiedy panował już spokój i nie nie wrzyło „akcji” lub obławy.

Tego dnia pamiętnego dla nas 4 stycznia 1943 r. na opustoszałych uliczkach naszego obozu śmierci nie widziałem żywego ducha. Począł wielkimi płatami padać śnieg, pokrywając gnojowiska podówek białym kołosem.

Wtem, cichy gwizd. Ida! Zajechały przed bramę wyłotowa, obozu z przeraźliwym w tej ciszy warкотem motorów, szare cielaka samochodów żandarmerii. Uliczki zapelniły się szybko, tak znanymi nam niestety, postaciami oprawców w stalowych hełmach ze znakiem śmierci — swastyka.

Pod uderzeniami kolb ustępują słabe drzwi obozowych mieszkań. Wszyscy na plac anelowy — brzmia „akcja! Akcja!”

Kobiety, dzieci, starcy, chorzy stanowią się na nogach bieżną pod ramami knutów niemieckich. Ustawiają się szeregi za szeregi, lufy karabinów skierowane w naszą głowę Stoimy drżący, z zimna. Tłum rógów. Światłobłask, huk strzałów, które echo niesie w głąb kretych uliczek, miesza się z jękami katowanych ludzi.

Przed szeregi białych niewolników, przechadza się wolnym, ciężkim krokiem zwierzchnik Rhon, leitnant żandarmerii, a dla nas tak z piekła rodem. Spasiona, czerwona morda o awińskich oczkach, rzucających złowrogi spojrzenia.

Wyciąga z szeregów upatżone ofiary. Na jego naciętej jego bazyliżkowe spojrzenie, w czym kierunku wysunie się gruba mordercza łapa — ten wie, że zginął.

To jedna z „planowych akcji” wyniszczających. Wyrzka do Radomska, a stamtąd razem na wagon i do Treblinki. Stoją już ofiary osobno ustawione. Dzieci, kobiety, starcy. Nie brak też młodych zdrowych mężczyzn. Grobowa cisza przerywana czasem płacz, lub jęk maki, oddzielonej od dziecka, powstają, czy uderzenia głuche kołba o głowę ofiary.

Ci ludzie, którzy tam stoją pod karabinami oprawców jutro znajda się w halach Treblinki. Będą tam nadzy stać udręczeni w kilkudziesięciu tłumie podobnych nieszczęśliwych. Potem zawrą się wrota hermetyzacji. Wypuszcza oprawcy powietrze z hal i wleczą gaz duszący. Po kilku minutach, straszliwych cierpieniach, te tłumy w krowotkach, w drgawkach agonii wzięją ducha. Bagry obrzwy wykopią im wspólne moziki.

Wiedzą o tym dobrze ci dwaj młodzi chłopcy w szeregach zesłańców. Wiedzą, że śmierć czyha, że meki konania w Treblince są straszne, straszniejsze niż strzał z rewolweru lub karabinowa kula.

Nagle dwaj nieszczęśliwcy jednym asem wyrwali się z szeregów, mocna pięść spada na kark Niemca, który wali się w śnieg. Już dopadł jeden z nich Rhona, rewolwer

błysnął w dłoni — pociągnął za cyngiel. Nie wypalił.

Rewolwerem kuje w pysk niemca i pięścią grmoci po łbie, Zandarmi stanęli blade, jak wryci. Tchorze!

Ruszał tłumie niewolniczy, zdław oprawców, czwó zomsta taka nie słodka!

Tłum tylko poruszył się, zafalował, cofnął się i to zlodowaciały. Niemcy oprzytomnieli. Huk strzałów przerywa chwilę konsternacji. Skrawiony pada młody bohater, szarpacie jeszcze w agonii pazurami mundur niemca, oczekajęcy krwia.

Drugi trup w głębi placu spoczywa krwawą, płamą biel śniegu — nadal przesyty seria kul karabinowych.

Fiszlewicz i Fajner! Krew wasza obficie zrosiła tę ziemię obozową, na której wraz z nami tyleście wycierpieli. Zgineliście w

walce z wrogiem, jak na ludzi wolnych przystało.

Zemsta niemców za tę pierwszą próbę oporu była straszliwa! Natychmiast po wysłaniu partii kilkuset osób przybyli żandarmi. Wybrano spośród nas 25 mężczyzn, których z podniesionymi w górę rękami doprowadzono pod mur najbliżej domu i na oczach wszystkich partiami rozstrzelano. Przepisowe salwy oddał pluton egzekucyjny, po czym podoficer z rewolwerem dobił do goryżających i ciężko rannych.

Padli wówczas pod murami obozowej kaźni między innymi czestochowianie: Natan Rosenzajn — adwokat, Maurycy Rodal — cukiernik, Sielger Henryk — uczeń gimn. Cześć ich pamięci!

Akr.

## Ameryka uwalnia jeńców polskich

LONDYN. (Polpress). — Agencja Reutersa donosi, że wojska amerykańskie uwalniły w Fordach 1200 Polaków jugosłowiańskich z obozu jeńców.

## Marszałek Tito

LONDYN. (Polpress). — Radio londyńskie donosi, że Jugosłowiańska Rada Regencyjna powierzyła Marszałkowi Tito misję utworzenia nowego rządu. W kolach politycznych przypuszczają, że były premier dr. Szubaszec objmie w nowym gabinecie tekę Ministra Spraw Zagranicznych.

## Sukces wyborczy partji postepowych w Chile

LONDYN. (Polpress). — Agencja Reutersa donosi, że przy wyborach do Zgromadzenia Narodowego w Chile partia progresywna otrzymała znaczną większość głosów.

# Uroczystości wojskowe w Kutnie z udziałem Prezydenta Bieruta i Naczelnego Wodza gen. Roli-Zymierskiego

KUTNO. (Polpress). — Dnia 27 lutego b. r. odbyła się w Kutnie wielka uroczystość wojskowa, z racji odmaru na front Oddziału Wojska Polskiego. Uroczystość zaszczepiła swoją obecnością Prezydent Krajowej Rady Narodowej ob. Bolesław Bieruta oraz Naczelną Dowódcę Wojska Polskiego generał broni Michał Rola-Zymierski. Dostojni Goście przybyli w asyście licznych dygnitarzy państwowych i wojskowych oraz przedstawicieli władz miejscowych.

Uroczystość rozpoczęła się defiladą Wojska Polskiego, która wykazała wielką sprawność odmaszerowujących na front oddziałów wojskowych. Pragnąc jak najwspanialej

wystąpić przed Najwyższymi Dostojaństwami Rzeczypospolitej Polskiej, wszyscy bez wyjątku żołnierze mieli chorągiewki o barwach narodowych oraz broń przystrojona zielenią. Postawa żołnierzy w marszu świetna. Całość wywierała bardzo dodatnie wrażenie, co znalazło właściwą ocenę w głosno wypowiedzianych słowach Dostojnych Gości oraz w żywiołowych owacjach zgromadzonych tłumów miejscowej ludności.

Po defiladzie w sali kina odbyła się odprawa oficerów. Prezydent Bieruta złożył życzenia oficerom z okazji ich odejścia na front. Generał Rola-Zymierski w dłuższym przemówieniu wskazał doniosłe za-

dania oficerów Armii Polskiej. Następnie odbył się koncert, w którym wzięli udział artyści radzieccy.

Na przyjęciu u Dowódcy Dywizji pułkownika Wieckowskiego, w którym poza Dostojaństwami Gośćmi wzięli udział przedstawiciele władz lokalnych duchowieństwo, miejscowych demokratycznych partji politycznych, Związków Zawodowych m. Kutna oraz miejscowej inteligencji, w licznych wystąpieniach mówcy składali rozczyte zapewnienia, że społeczeństwo Kutna dołoży wszelkich starań, by jak najszybciej odbudować zniszczone przez hitlerizm kraj.

Na zapytanie przedstawiciela „Polpressu” jakie wrażenie odcinał Prezydent ze swego pobytu w Łodzi i w Kutnie, Prezydent Bieruta dał następującą odpowiedź:

„Powitanie jakie mi zgotowała ludność Łodzi i Kutna bardzo miłe wywarło. Kiedy przechodziłem ulicami Łodzi widąc, było, że miasto jest już odnienieczone. Radocne nastroje uwidoczniły się w żywiołowych licznych demonstracjach ludności manifestującej pomimo niepogody. Radocne jest tym większe, że Łódź znajduje się w tym szczęśliwym położeniu, iż nie została zniszczona. Ludność Łodzi docenia to i nie szczędi obywatów swej przyjaźni dla Czerwonej Armii.

W obywatów uroczystościach” zarówno w Łodzi jak i w Kutnie bardzo dobitnie uwidoczniła się łączność miejscowego społeczeństwa z Rządem i Wojskiem Polskim, poza tym niezwykłe gorące i mocne akcentowanie były uczucia przyjaźni dla Rządu i Związku Radzieckiego, miłość do Wojska Polskiego oraz szczerzy żal o do życia i pracy w demokratycznej Polsce.

Wychodząc z Łodzi i onuczając Kutno! moim przekonaniem, że między robotniczą Łodzią i mniejszym okrędkiem robotniczym jak Kutno, a władzami demokratycznej Polski zawiązało się i istnieje wzajemne zaufanie i mocna łączność, która jest gwarancją tego, że hasło Rządu „demokracja” głęboko weszło w społec-

# Jak zdobyto Grudziądz

MOSKWA. (Polpress). — Radzieckie Biuro Informacyjne donosi, że Niemcy zamienili Grudziądz w potężną twierdzę, otoczoną dwoma pasami potężnych fortów. Dostępu do miasta brońły stare forty, wyposażone przez nieprzyjaciela w liczne baterie artyleryjskie i w gniazda ciężkich karabinów maszynowych. Załoga Grudziądza składała się ze znacznych sił piechoty, artylerji i oddziałów pancernych. Przed dwoma tygodniami wojska radzieckie rozpoczęły oblężenie Grudziądza. Samoloty zbombardowały pozycje artyleryjskie przeciwnika, po czym artylerja i miotacze min poczyniły znaczne wyłomy w linii fortyfikacyjnej. Przez wyłomy wdarła się piechota do miasta zdobywając dom za domem, w niezmiernie zaciekłych walkach ulicznych.

Po zajęciu południowej części miasta schronili się Niemcy do starej twierdzy. Artylerja radziecka skierowała buraganowy ogień na umocnienia twierdzy, po czym piechota szturmowo zdobyła kluczowe pozycje fortyfikacyjnej nieprzyjacielskiej. Wojska nie mieckie, znajdujące się w piwnicach, złożyły broń. W ciągu jednego dnia wzięto do niewoli ponad 5000 niemieckich żołnierzy i oficerów.

# Szczecin i Królewiec pod gradem bomb

MOSKWA. (Polpress). — Radzieckie Biuro Informacyjne donosi, że w noc na 6 marca ciężkie bombowce radzieckie atakowały sztucznie niemieckie obiekty wojskowe w Szczecinie i Królewc. Dworzec towarowy w Szczecinie stanął w płomieniach. Również w innych dzielnicach portu wybuchły liczne pożary. W Królewc bombardowane magazyny wojskowe. Zanożowano liczne pożary, którym towarzyszyły silne wybuchy.

# Wojna na Oceanie Spokojnym

LONDYN. (Polpress). — Agencja Reutersa donosi, że wojska amerykańskie zlikwidowały na wyspie Luzon (Filipiny) 6 dywizji japońskich.

# Dramat Warszawy i jej odrodzenie

Reportaż z Warszawy naszego specjalnego wysłannika Red. Wiśniewskiego.

III. — Pociągi stały się zaprzęgnię i nie wszystkie dochodzą do Dworca Zachodniego. Pociągi niebezpiecznie koczują swój bieg w Skierniewicach, gdzie trzeba się przesiadać do pociągu Skierniewicko-Dworzec Zachodni po całonocnym oczekiwaniu.

Czym jest komunikacja w czasach wielkiego pochodu cywilizacji oraz tempa życia — o tym wie każdy człowiek współczesny. Odebranie tej komunikacji człowiekowi równa się zahamowaniu tempa, a co za tym idzie, zmniejszeniu potencjału żywotności.

Patrząc na wyszalone mosty na potężnie rozbudowanym węźle kolejowym, widząc w gruzach dworzec, warszaty, zajeżdżone parowozowe, bloki i wiadukty, spoglądając na pokraczane od wybuchów min czyny, na poniszczone kosztowne urządzenia sygnalizacyjne, na słupy i przewody elektryfikowanych tras — zaczyna się człowiek zastanawiać, czy jest to możliwe, by zbrodnia mogła być tak wielką i czy istnieje taka kara, jaka mogłaby wymierzyć ją za podobną zbrodnię!

Pomimo to życie zaczyna wrzeć nie tylko w Warszawie, lecz zarówno i na jej peryferiach, jak również w całym regionie podstolecznym. W samej Warszawie kwitnie już handel, zamgłowiony najpierw na steliach, obecnie zaś ma już Warszawa sporo uruchomionych sklepów rozmaitych branż i w sumiech dzielnicach. Oczwista, że najliczniej są reprezentowane sklepy z żywnością.

Zorganizowano już rynek na placu przy zbiegu Alii i Marszałkowskiej, gdzie postawiano szlabany. Nie brak tam też również furmanek z produktami wiejskimi. Tam również odbywa się handel „rejt” garderoba, bielizna, obuwie i t. p. Zjechali już również do Warszawy fryzjerzy

damscy i męscy. Jest tam również paru krawców. Na wiele sklepów daje się zauważyć murarzy i stolarzy zatrudnionych przy odremontowaniu sklepów. Jest to dowodem, że opłaciłoby widocznie remontować lokal sklepowy i widocznie liczyć można na zbyt produktów i towarów.

Nie będzie przesadą jeżeli użyje się terminu, że handel w Warszawie kwitnie. Mówiono nam nawet, że ludzie przedsiębiorczy zdolni się już nawet podobnie.

Poniżej ceny w Warszawie kształtują się rozmaito, zależnie od napływu i odpływu produktów, przede nie byłoby racjonalnym podawanie przez nas poszczególnych cen na artykuły pierwszej potrzeby. Można jedynie powiedzieć, że ceny w Warszawie są mniej więcej takie same, jak w Częstochowie. Niektóre jednak artykuły są nawet tańsze.

Z aprobowacją w Warszawie nie jest tak ciężko, jak by to należało przypuszczać. Są poruchamiane zakłady gastronomiczne i jadalnie oraz wydawane są tak zwane obiady domowe. Na przykład spory kotlet wieprzowy z kartoflami i kapusta kosztuje 75-80 zł, zupa — 20 zł.

Można mieć również nocleg w Warszawie, o czym anonosują plakaciki, ponaklejane na murach domów.

Gorzej przedstawia się kwestia sanitarna. Brak kanalizacji utrudnia jej rozwiązanie, jednak sądzę należy, że to zostanie rozstrzygnięte wkrótce, niej czy później.

Nie lepiej przedstawia się sprawa zdobywania przez ludność wody. Bowiem w niewielu domach osadły studnie, a tam gdzie one są — tworzą się już wielkie ogniki, ponieważ zapotrzebowanie na wodę wzrasta z dniem każdym z racji napływu ludności do Warszawy.

Mówiono nam jednak, że jest w projekcie urządzenia rejonowych studzien ulicznych, co jeżeli się dojdzie do skutku będzie dla ludności warszawskiej wielką ulgą. Dziś jednak trzeba nieraz iść kilometr po wiadro wody.

A jeszcze, tak niedawno, wystarczyło gdzieś, bodaj na czterystym piętrze „drapacza chmur” przekroczyć lekko kran wodociągowy, by srebrzysta struga wariko płynące wody napełniła nam szklanke orzeźwiający płynem, czy też marmurową wannę, w której zanurzyłiśmy się z taką rozkoszą.

„Dziś „drapacz chmur” stoi okaleczony, spalony i zlejący ciecukami, przez które ze światłem wiatr prelatuje. A u podnoża drapacza, leży w gruzach Plac Napoleona, przez który przebiegł jest niebezpieczny.

Woda jest bardzo ważnym czynnikiem w życiu gospodarczym. Brak jej w Warszawie — hamuje życie. Zniszczenia zaś w urządzeniach kanalizacyjnych i wodociągowych są tak wielkie, że trzeba będzie dużo czasu, by uszkodzenia te usunąć. Niemniej ważnym czynnikiem jest gaz. I na tym odcinku wróg nie oszczędził Warszawy. Leży w gruzach to, co się nazywało Gazownią Miejską. Straszliwie poniszczono urządzenia i przewody podziemne oraz instalacje, na najbliższy czasokres nikt dobrego nie rokują.

Z oświetleniem jest to samo. Zniszczona elektrownia oraz poniszczono instalacje wymagają wielkiego wysiłku pracy i wielkich kapitałów, by to, co zostało w tak barbarzyński sposób zdemolowane, mogło być doprowadzone do ładu w czasie najbliższym.

Toteż ludność radzi, sobie jak umie, oświetlając mieszkanie i sklepy naftą, korbidem lub świecami.

W związku z napływem ludności do Warszawy, rozpaczał się również ruch rzemieślniczy. Pracują nie tylko murarze, stolarze, mechanicy i cieśle, lecz okazują się potrzebni malarze szczerw, krawców i t. p.

Wszyscy rzemieślnicy mają już pełne ręce pracy i są zadowoleni z zakończenia tułaczki po obcych miastach i powroty do ukochanych ruin Warszawy. Są tam i kominiarze. Na własne oczy widziałem jednego z nich, jak umoruszował po białka w oczach, paradował w swoim charakterystycznym stroju ulicy Marszałkowskiej. Zobaczywszy go pomyślałem „skoro ty już tu je-

steś — kominy muszą dymić! No i dymią. Na wet skry z nich leca.

Zanim wspomnę jakiegoż życie w Warszawie po ustąpieniu z niej Niemców, straż nad miastem objęło wojsko polskie i Milicja. Ta ostatnia była już zorganizowana na Pradze i oczekiwała w dymie na sygnał objęcia placówek.

Los zarządził, że w pierwszym dniu pobytu mojego w Warszawie zaznajomiłem się z zastępcą komisarza i Komisarzatu Milicji ob. por. Tadeuszem Bieleckim, bardzo miłym i kulturalnym oficerem. Od niego dowiedziałem się, że całe miasto jest podzielone na komisarjaty: I z siedzibą przy ul. Bednarskiej Nr. 23, VI — plac Narutowicza (Dom Akademicki), VII — ul. Miedziana Nr. 8, IX — ul. Litewska Nr. 10, X — ul. Kopernika Nr. 43, XVI — ul. Wiktorska Nr. 8 (Mokotów), XX — ul. Czerniakowska Nr. 126-A, XXII — ul. Wolńska 174, XXVI — Żoliborz, ul. Mickiewicza Nr. 52, XXVIII — Al. Jerozolimskie Nr. 43.

Być może, że w danej chwili mogli nastąpić zmiany adresów poszczególnych komisarjatów, w każdym jednak razie uważaliśmy za właściwe do orientacji zainteresowanych podać spis komisarjatów oraz ich adresy.

Zaczęły należyć, że Milicja Obywatelska nie miała dawnego systemu biurokratycznego, pochodzi do pracy rzeczowo, najkrótszą drogą.

Między innymi do kompetencji Milicji należało mowanie ludności z uwagi na to, że Magiarzy znajduje się na Pradze. Milicja wydaje również zezwolenia na wywóz i przewóz mebli, a też zwala na ekukamację zwłok z ulic Warszawy. W związku z tym przy komisarjacie urzędują Komisje Rozpoznawania zwłok.

Praca Milicji jest ciężka i odpowiedzialna. Na barkach jej spoczywa ład, porządek i bezpieczeństwo. Trudno się zbytnio rozpisywać o działalności Milicji Warszawskiej. Wystarczy powiedzieć, że spełnia ona godnie swoje obowiązki, nie bojąc się trudy i przeciwności. Wreszcie dodać należy, że w chwili obecnej meldowało się w Warszawie około stu tysięcy warszawianów którzy powrócili z tułaczki. A czynność tę wykonują Komisarjaty Milicji Obywatelskiej. B. o. s.

# Kronika miasta i powiatu Reflektorem w życie

Marzec  
8  
Czwartek

Dzisiaj: Jana Bożego  
Jutro: Francuski

Zaciemniamy  
od zmroku do świtu

## Zwracać nieoddane książki do Biblioteki Miejskiej

Propaganda i Informacja apeluje do wszystkich tych, którzy nie oddali książek wypożyczonych z Biblioteki im. Biegańskiego na posterki wojny, aby uczynili to jak najszybciej. Powstała Biblioteka potrzebuje jak największej ilości dzieł ze wszystkich dziedzin życia.

Obywatele! Zwróćcie wypożyczone książki!

### Ostrzeżenie!

(m) Polski Czerwony Krzyż w Częstochowie stwierdza, że w ostatnim czasie wiele osób nosi opaski z godłem Czerwonego Krzyża, nie posiadając żadnych do tego uprawnień.

Ponieważ tego rodzaju postępowanie jest nadużyciem i wprowadza w błąd społeczeństwo, ostrzeża się wszystkich przed konsekwencjami, gdyż w tej sprawie zwrócono się już do Władz Bezpieczeństwa.

## Z zebrania informacyjnego elektryków

W dniu 4 marca odbyło się zebranie informacyjne elektryków m. Częstochowa, na którym omawiano sprawę organizacji zawodowej i spółdzielczej w sali Rady Związków Zawodowych — Aleja 43.

## Należy oddawać aparaty telefoniczne

(e) Rejonowy Urząd Telefoniczno-Telegraficzny w Częstochowie, wzywa byłych abonentów z czasów okupacji niemieckiej, jak i pracujących posiadaczy, do natychmiastowego zwrotu aparatów telefonicznych, stanowiących własność państwową przedsiębiorstwa Polska Poczta Telegraf i Telefon.

Aparaty telefoniczne należy zdać w kancelarię, tut. Urzędu (ul. Ślaska — główny gmach poczty).

Narastosowanie się do powzroższego pociągnięcia sprawy interwencji Milicji Obywatelskiej.

## O średnią szkołę zawodową

(m) W ubiegłą niedzielę, dnia 4-go marca b. r. w sali kina „Wolność” odbyło się zebranie robotnicze z zarejestrowanych uczniów Gimnazjum Kmieckiego i Liceum Handlowego. Na skutek braku lokalu, gdyż dawny gmach szkoły jest obecnie zajęty, a dyrekcja dotychczas nie uzyskała pozwolenia na nowe pomieszczenie, 700 ucznia z przehażonych jest możliwość zawodowego kształcenia się. Na terenie Częstochowy pracuje już pięć szkół średnich ogólnokształcących. Jedynie Gimnazjum Kmieckie, które szkoli przede wszystkim młodzież, pragnąc zdobycь wykształcenie fachowe, a więc młodzież, której społeczeństwo powinno przyjąć specjalnie z pomocą — gimnazjum to na skutek ciężkich warunków nie może rozpocząć nauczania. Koniecznością jest natychmiastowe uruchomienie zakładu, gdyż nauczywielotno, które znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, opuści Częstochowę szukając pracy w innych miastach, leniej rozumiejących znaczenie szkolnictwa zawodowego. Wtedy zmnieka do zupeł-

szego terenu możliwość wyuczenia kilkuset młodych ludzi nż odpowiedzialnych fachowców, gdyż innych sił nauczywielotnych nie zobędzie się, a wyuczenie nowych będzie kwestią lat. Zgromadzeni zebrałi wnioski uchwał w rezolucję zawierającą prośbę o przydzielenie dawnego budynku, ewentualnie nowego pomieszczenia na 18 klas szkolnych. Rezolucję tę postanowiono złożyć na ręce ob. Prezydenta miasta.

Następnie zebrałi wyłonili ze swego grona Komitet Rodzicielski. Poruszona została sprawa opłat czesnego. Koszta utrzymania zakładu muszą być czasowo całkowicie pomciane przez społeczeństwo. Jednakże warunki materialne ludzi pracy są w chwili obecnej tak ciężkie, że pomowienie tych świadczeń byłoby dla nich prawie że niemożliwe. Dlatego apeluje się do szerokiej akcji i rzemieślniczej, które stanowią dziś element najlepiej sytuowany, aby móc pomóc przy organizacji Gimnazjum Kupieckiego daly wyraz swemu uświadomieniu obywatelskiemu. Zszęta troska o fachowe kształcenie młodzieży leży w interesie kupiectwa, gdyż szkoła przynosi im dła pracowników. Należy spodziewać się, że apł ten znajdzie odzwiek w skutecznej współpracy społeczeństwa z dyrekcją zakładu.

Po wyczerpaniu porządku obrad zebrane rozwiął mistrzudony w pracy organizacyjnej kierownik szkoły, ob. dyr. Przybylski.

## Uwaga! Osoby, które zgubiły dowody osobiste

Komendant Straży Ochrony Kolei w Częstochowie komunikuje, że na tutelnej stacji są do odebrania dowody osobiste następujących osób: Przepiora Józefa, Radomsko, Wielkie-Mityny, Słepowroński Jan, Czestochowa, Zalewska

Mariama, Warszawa, ul. Kleczewska 94, Kazik Honorata, Warszawa, Czerniakowska 142, Piętrzyk Wiesław, Warszawa, Marińska 9, Hapko Józef, Chelm, Kowalska 25a, Nocun Walenty, Rudniki gm. Rędziny, Kmiec Janina, Krątków pow. Miechów, Jasiński Marian, Warszawa, Chłódna Nr. 30, Kowalczyk Wincenty, Szyce, pow. Miechów, Zając Ryszard, Kielce, ul. Szkolna 6, Majrzyk Wanda, Warszawa, ul. Wronia 36, Kulakowska Irena, Warszawa, Okopowa 29, Jagodzka Ewa, Kielce, Szczygelski Wacław, Warszawa, Dojazdowska 5a, Jaron Józefa, Kielce, wieś Widelki 68, Zelazny Mieczysław, Jędrzejów, wieś Bebelno, Zbroński Michał, Jędrzejów, wieś Bebelno, Zbroński Leon, Jędrzejów, wieś Bebelno, Bulnowski Jacynt, Kielce, Tworek Zofia, Kielce, Zagnańska 30, Sokolowski Piotr, Kielce, Poharna, Molda Marian, Kielce, Czarnów 122, Pastuszka Władysław, Kielce, Puskiew-Oszczewa, Moskwa Leopold, Kielce, Nowak Lucjan, Radomsko, Formicka Bronisława, Jędrzejów wieś Przylek, Klimożak Stefania, Kielce, Starczyńska Aleksandra, Warszawa, Polna 40, Morigiel Eugenia, Kielce, Szymański Władysław, Czestochowa, Warszawa 12, Książka Ubezpieczalni Olczak Zuzanna, Warszawa, Pankiewicz 4/10, Książka Ubezp. Borowik Mieczysław, Kielce, Kennkarta Szajer Marta, Łojki, Książka Ubezp. Sadowski Władysław, Czarnów 161, Książka Ubezp. Jamrozicka Maria, Czestochowa, H. Wrońskiego, Kennkarta Skowroński Erazm, Wielun, Książka Ubezp. Zak Władysław, Warszawa, Długa 30, Książka pracy Szmitok Kazimierz, Borek-Nowy.

Prócz tego do odebrania są: jeden portfel męski z kluczami i torbka damska z dowodami.

Po powyższe przedmioty zgłaszać się do Komendy Straży Ochr. Kolei w Częstochowie, przy ul. Piłsudskiego.

# Posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej

(m) Miejska Rada Narodowa działająca na terenie naszego miasta od pierwszej chwili ustąpienia okupanta, pokonywając liczne trudności w zaprowadzeniu ludu i organizowaniu pracy i życia, nie jest nam znana jedynie ze swej oficjalnej pracy od dnia 17-go stycznia b. r., lecz pamiętamy jej tradycje działalności konspiracyjnej. Została ona zorganizowana przez Polską Partię Robotniczą dnia 23 lipca 1944 roku. Za pośrednictwem swego biuletynu, którego wydano 13 numerów do 6. I. 1945, M. R. N. miała wpływ na północno-wschodnią część powiatu częstochowskiego. Wzięła udział w ukonstytuowaniu się Wojewódzkiej Rady Narodowej Łódzkiej oraz Kieleckiej, M.R.N. oparta na silnie zorganizowanych elementach robotniczych i inteligencji pracującej oraz dzięki ofiarnej pracy ob. Zymuntka, ob. Rękasa, ob. Zaldy i innych już w konspiracji przewzrosłała grunt do ujęcia całokształtu życia polityczno-ekonomicznego na terenie Czestochowy. Wydawany Biuletyn popularizował działalność Krajowej Rady Narodowej oraz terenowych Rad Narodowych.

Dla rozpatrzenia pilnych kwestii w aparacie administracyjnym naszego miasta w dniu 30-go marca b. r. odbyło się posiedzenie M.R.N. w obecności przewodniczącego Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach, ob. kpt. Ogi-Michałskiego oraz zaproszonych gości w osobach Starosty Powiatowego ob. Sten-Stoberskiego i vice-starosty ob. Banasia.

Na wstępie zebrani członkowie M.R.N. słyszeli następujące słuchanie: „Słuchajcie uroczyście, jako członek Rady Narodowej według najlżejszego mego rozumienia i zgodnie z sumieniem, rzetelnie pracować dla dobra Narodu Polskiego, stać na straży jego praw demokratycznych i czynić wszystko w miarę swoich

sił i uzołdnień dla umocnienia Niepodległości i pomyślnego rozwoju Rzeczypospolitej Polskiej”.

Zebraniu przewodniczył, przez M.R.N. ob. Zająd Karol, który stwierdził brak przedstawicieli P.P.S., jednak stojąc na stanowisku lojalnej współpracy postanowił nie dopełniać składu prezydium, aż do zgłoszenia się delegatów P. P. S.

Po odcytnaniu protokołu z pierwszego posiedzenia, który przyjęto bez zastrzeżeń, przystąpiono do obrad.

Celem usprawnienia aparatu wykonawczego M.R.N., którym jest Zarząd Miejski wyłoniono szereg komisji. Mają one za zadanie czuwać, aby wszelkie pomyślenia szły po linii wytyczonej przez Krajową Radę Narodową i Tymczasowy Rząd Rzeczypospolitej Polskiej.

Ob. Oza-Michałski w swym przemówieniu skonkretyzował autorytatywne znaczenie i zakres działania Miejskiej Rady Narodowej. Wyraził ustawy o tworzeniu i kompetencjach Rad Narodowych. Miejska Rada Narodowa jest jednostką nadrzędną, a nasze miasto jako wydzielone hierarchicznie odpowiada Powiatowemu Radom Narodowym. Znaczący należy, że obecna M.R.N. nie jest odpowiednikiem przedwojennych Rad Miejskich, obecna M.R. N. nie tylko, że może, lecz musi inierować we wszystkie dziedziny życia społecznego, politycznego i gospodarczego. Stwarzając aparat komisyjny przy M.R.N. i przy energii prezydium i członków Miejskiej Rady Narodowej należy zwrócić uwagę, że życie na wszystkich odcinkach potoczy się ku lepszej przyszłości.

## Z życia kulturalnego

### Uwaga Literatów

Zarząd Związku Zawodowego Literatów przypomina, że wśród rozstrzelanych pod Gidami bohaterów jest członek zarządu Jedynego przedwojennego demokratycznego Związku Literatów w Częstochowie „Drugi Tor” światełnej pamięci Adam Miller.

Zwłazek Literatów wzywa swych członków do gromadzenia udziału w pogrzebie ofiar bestialstwa niemieckich faszystów.

### Akademia w Teatrze Miejskim

W czwartek, dnia 8 marca w Teatrze Miejskim o godz. 16.30 odbędzie się akademka ku czci „Dnia Kobiety”.

W tym samym dniu we wszystkich kinach wyświetlane będą bezpłatnie filmy. Bilety wydała sekretariatu PPK, PPS, Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Demokratycznego w poszczególnych dzielnicach.

### Repertuar Teatru Miejskiego

W owartek, 9 marca, godz. 16.30 — Akademia o okazji „Święta Kobiety”.

W piątek 9 marca, godz. 16.30 — recital czystopowy prof. Jarzelskiego.

W sobotę, 10 marca, godz. 16 — premiera „Przeziębłeczki” Zeromskiego.

### Koncert Artystów Warszawskich

Seraniem Woj. Ojczyzny Kultury i Sztuki w Dzień w niedzielę, dnia 11 b. m. — godz. 15-cj w sali kina „Wolność” Koncert Artystów Warszawskich w osobach: Halny Dudziak Łafarszewskiej (sopran kolorat) prof. Stefana Hermana (krzywec) oraz prof. Józefa Smidowicza (fortepian).

W programie utworzy nast. kompozytorów: Bacha, 2) Beethovena, 3) Chopina, 4) Czajkowskiego, 5) Karłowicza, 6) Moniuszki, 7) Morar-

## O pewnych listach

Po miesiącu kursują co jakiś czas listy, na których Polacy mają deklarować, że ten lub inny volksdeutscher był nie taki zły, jak sobie ogół wyobraża. Oczywiście, cel tych akcji jest wyraźny: uchronić „jakiego pana” od odpowiedzialności za zdradę.

Pomijając już inne względy, trzeba sobie uświadomić, że już samo podpisywanie volkslisty było zdradą główną w stosunku do Narodu i Państwa Polskiego. Powiecie może, że są między nimi i „porządni” ludzie. Protestujcie, protestujcie! Nie ma porządnego zdradcy! Gdzie oni byli i dlaczego milczeli, gdy rozstrzelivano tysiące obywateli Czestochowy? Dlaczego nie padł ani jeden głos protestu, gdy bito po twarzą staruszkę, kobiety i dzieci?

Dlatego żaden z nich nie opowiadał przeć słynnym projektem urzędowania „pocj św. Bartłomieja” w Czestochowie w 1942 r.!

A gdzie byli panowie „przywólców”, gdy dokonywano masowego mordu publicznego w dużym czy małym ghecie!

Owszem, byli i działali bardzo gorliwie, zapewniając swe mieszkanka i składy dorobkiem życia pomordowanych. Nawet najporządniejszy z nich bez sprzeciwu brał porwałone krwią ludzką rzeczy do domu.

Dlatego nie było protestów, gdy okradano nas nie tylko z zarobków, ale ze skarbu kultury polskiej? Czy padł choć jeden protest, gdy zabrawano samo serce kościoła Mariackiego w Kwaakowie: Oltarz Wita Szwozta?

Ziemia polska jest nasiąkła krwią ofiar hitlerowskiego bestialstwa, a przecież każdy z „nich” był członkiem partii. Ale do Polak ma miękkie serce, podpisze każdą listę, gdy chodzi o ratowanie człowieka. My jesteśmy narodem wspaniałomyślnym, predko zapominamy krzywdy, wyrządzone całemu społeczeństwu i Państwu, których zapomnieć nie wolno. Nasiąkła krwią mezczeńską ziemia polska burzy się. Pamiętajcie, że nie ma ucieżowego volksdeutcha, bo jak zdradca może być człowiekiem przyzwolnym? Jeśli do którego z obywateli przynudzie „taka lista”, niech przypomni sobie, że za zbrodnie faszystów hitlerowskich jest odpowiedzialny każdy Niemiec, a przede wszystkim każdy volksdeutscher.

Smutek.

## Kacik dla dzieci

### Brys — kocia niania

Przed budą drzemał Brys. Niby spał, bo oczy miał zamknięte, ale jedno ucho, uzujnie, sterzeżąc świadcząco, że każdej chwili, gdyby tylko ktoś na podwórzu się stało, nie usłoby to jego uwagi.

Za budą mieściła się kuchnia, w której krzątała się właśnie kucharka, przystawiając garnki do ognia.

Był to wczesny ranek zimowy. Śnieżek przyszył i dął mroźny wiatr. Brysowi byłoby przyjemnie drzebać sobie w kuchni w ciepłe, ale niestety wygnano go stamtąd. Brys dobrze o tym wiedział, jak również i o tym, że jego miejsce było na podwórzu, że musi nad wszystkim czuwać, więc choć go bardzo nęciła kuchnia, pozostał jednak przed budą.

A kuchnia teraz bardzo zajmowała jego uwagę. Na małym sienniku w samym najcieplejszym kącie koło komina, od paru dni przebywały dwa małe kociaki: jeden biały z czarną łatką na końcu smieszego, małego ogonka, drugi czarnulek, dia odmiany, z białą plamką na nosku.

Kocięta te nawpół żywe znalazła Anusia — sąsiarła gdzieś w polu pod płotem, drzące z zima i z głodu, wychudłe i bez matki, z którą niewiedomo co się stało. Dobra dziewczynka zaopiekowała się nim, przyniosła je do kuchni, w której gospodarzyła jej matka, zrobiła im postanie i w najcieplejszym kątku ułożyła je na nim.

Kociaki, które bardzo wszystko interesowało, ciągle zsuwały się z siennika i laziły po kuchni. Bardzo je nęcił dźwięk, chciałyby wiedzieć, co się też tam, za tymi drzwiami dzieje... Ale cóż, ile razy zbliżyły się progu i wtknęły ciekawy noszek przez szparę w drzwiach, zaraz rozlegało się groźne warczenie Brysia. Kociaki wystraszone uciekały czemprzej, gdyż bały się tego straszliwego psa bardo.

Teraz właśnie, gdy zdawało się, że Brys usnął na dobre, Białeśk wyłaził sobie spokojnie na dwór i zaczął drępać przed siebie z wielce zadowolona miną.

Aż tu naraż Brys, chociaż niby to spał w najlepszej, jak się nie zerwie, jak podkoczy do niego i puszczając ze strachu kociaka lapaś licziutko za skórę na karczku i już go nieście na sieniec. Dużo strachu najadł się Białeśk, ale nieczaj jeszcze i on i Czarnulek usłowały wydać się na dwór i za każdym razem Brys z całą ciempiwością zanosił je do kuchni. Trwało to tak długo, aż wreszcie kotki podrosły o tyle, że nie im już nie szkodziło przebywanie na ziemie. Mogły potem bezkarnie podchodzić do psa, zsuwać coś z jego miski lub szukać schronienia czy ciepła w jego kucielach. Czarnulek, który był w lepszym humorze, bawił się z nim, groźnie na niego naszczekiwali, a kociaki pisały, udając, że bardzo się go boją.

Tak to z Brysią podwórzowego zrobiła się tocia niania.

zg.

## „Robotnicy piszą”

# Święto Kobiet-Robotniczy

(Zachowujemy styl autorów niezmienny)

Omy marzec jest dniem międzynarodowego święta Kobiet-Robotniczy, dniem jej wyzwolenia z jarzma kapitalistycznego wżysku, z jarzma niesprawiedliwego traktowania przez kapitalistyczne państwa i społeczeństwa, z jarzma przesądów. Z rozwojem maszynowego gospodarstwa Kobieta-Robotnica wciagnięta została do fabryk, gdzie ciężko pracowała na równi z mężczyzną po 16 — 18 godzin na dobe. Tylko rewolucyjna partia proletariatu w trudnych, krwawych walkach zmusiła kapital w ostatnich dziesięcioleciach do skrócenia roboczego dnia do 10 — 8 godzin. Za te ciężką pracę Robotnica nie miała żadnych praw, nie miała dostępu do szkół, nawet powozebnych, o czym świadczy wielki protest niepięknianych Kobiół-Robotnic wioskich i miejskich jeszcze teraz. Państwo i społeczeństwo burżuczynnej klasy nie szło w tym kierunku dla Robotnicy z pomocą. Przesądy mieszczańskie nakazywały Jej wychodzić za mąż; kler nawywał do rodzenia jak najwięcej dzieci. Położenie Kobiół-Robotniczy i Kobiety-Chłopki było dotychczas tak ciężkie, że one nie były rado swoim dzieciom.

Często dzieci rodziły się poza domem, w polu, w lesie, nie w kłnieżnych słońcach i palącym jak nasze „Janine panie” burzuzymni. Po półgodni od narodzenia dziecka matka wstawiała, brała dziecko na ręce i szła do domu. Nie na próżno śpie-

wa się w ludowej pieśni: „Ach ty, Matko, moja Matko, Ty mnie w polu na zagone urodziła”.

Czym się różni położenie naszej Kobiety-Robotniczy od położenia radzieckiej Kobiety Robotniczy? W 1918 r. wielki wódz rewolucyjnego proletariatu Lenin powiedział: „Trzeba wychować nasz naród tak, żeby kucharka mogła rządzić państwem”. Kobieta, jego myśli zostały zrealizowane. Wiele na równi z mężczyzną rządzi państwem: jest dyplomatką, lotniczką, kapitanem morskim, żołnierzem-partyzantem, lekarzem, milicjantem i t. d. i t. d. Jest Matka-Bohaterka. Za urodzenie kilkorga dzieci Kobiety nagradzane są państwowymi orderami I-go i II-go stopnia.

A w Azji Środkowej Radzieckiej? W 1936 r. pisze Kis (Kisich), w mieście Samarkanda zjawily się na zebraniu odważne kobiety z twarzami bez zaston. Nie przemawiały, ale usiadły przy mężczyznach. Zaufania mężczyźni wstali i wyszli z sali, uwazając je za grzesznicę. A już w 1939 r. Kobiety-Robotnicze w Azji Radzieckiej nie tylko były na zebraniach bez zaston i siedziały obok mężczyzn, ale i przemawiały, a mężczyźni nie obruszali się na to. A teraz w Radzieckiej Azji Kobieta Robotnica rządzi państwem na równi z mężczyzną.

Robotnica z fabryki „Stradom”  
Danka Katarzyna



PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę i odprowadzili na miejsce wiecznego spoczynku Najdroższe nam zwłoki

Błaszczka Edwarda Maciejewskiego Mieczysława Cabana Pawła, Liška Łucjana Waleńzika Adolfa

Remowskiego Leona Szwedka Stefana Goździka Józefa Ułanika Zenona Władczyńskiego Stanisława

W szczególności Duchowniostwu z k. par. Wroblewskim na czele pp. Prezydentów Miasta Langeterów, wiceprezydentów Federacji, dyr. Zapaśniczej p. Badomskiego, p. kom. Sejmickiemu, organizatorze i całonocnej Straży Pożarnej, pp. Wasikom Zygmuntem i Józefowi, Pracownikom SSS „Jedność”, p. Józefowi Tkaczowi za śpiew solowy oraz całego Społeczeństwa za wzięcie udziału w pogrzebie, składają serdeczne podziękowanie

rodziny pomarowanych.

ADAM MILLER

Profesor, członek Zarządu Związku Literatów „Drugi Tor”

rozstrzelany pod Gidami, dnia 16 grudnia 1943 roku.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 9 marca 1945 roku, o godz. 14-tej. O czym zawiadomiamia swych członków oraz inne Związki Zawodowe Pracowników Kultury

ZARZĄD ZWIĄZKU ZAWODOWEGO LITERATÓW W CZĘSTOCHOWIE.

Franciszek Brzósiewicz

emeryt, referent wojewódzki, b. wice-starosta, b. burmistrz, b. pełnomocnik Konsulatu Duńskiego i Szwedzkiego i Honorowy Obywatel m. Mordy.

zmarł dnia 6 marca 1945 r., przeżywszy lat 62.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ul. Dębnińskiej 32,34 do kościoła Najśw. Maryi Panny, a stamtąd pogrzeb na cmentarzu na Kulach, odbędzie się dnia 8 marca 1945 r., o godzinie 3 p. p.

O czym zawiadamiam

ZONA, CÓRKA I SYN.

Ludwika Pola

W sobotę, dnia 10 marca rb. jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszego najukochańszego Syna i Brata

zostanie odprawiona Msza św. żałobna za spódk Jęgo duszy w kościełku Najśw. Maryi Panny o godz. 8-jej rano, na którą zapraszają krewnych, kolegów, znajomych i życzliwych parafian Zmarłego

870

rodzici, siostra i brat.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom Syna i Brata naszego

Adolfa Waleńzika

zostanie odprawiona Msza św. żałobna za spódk Jęgo duszy w kościełku Najśw. Maryi Panny o godz. 8-jej rano, na którą zapraszają krewnych, kolegów, znajomych i życzliwych parafian Zmarłego

814

rodzina.

Zawiadomienie Za duzej mej Matki

Franciszki Rozmanit

zmarłej dn. 23 stycznia 1944 r. w oświeście w Oświęcimiu

zostanie odprawiona Msza św. żałobna przed obrazem Pana Jezusa Ukrzyżowanego dnia 9 marca rb. tj. w piątek, o godz. 9 rano, o czym zawiadamiamia w imieniu alleobcych: ciotki i braci

868

Córka.

W druga bolesna rocznica śmierci najukochańszego Syna i Brata naszego

Wacława Wrzaszczyka

odprawione zostanie najbardziej żałobna w kościełku św. Barbary w dniu 9 bm., o godz. 8 min. 30 rano, na którą zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów, koleżanki i znajomych

rodzina, siostry i bracia

962

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę i odprowadzili na miejsce wiecznego spoczynku ukochanych, niezapomnianych nam Rodziców

Czesława i Jadusza Bednarskich

zostanie odprawiona Msza św. żałobna za spódk Jęgo duszy w kościełku Najśw. Maryi Panny o godz. 8-jej rano, na którą zapraszają krewnych, kolegów, znajomych i życzliwych parafian Zmarłego

1044

córki, siostra i rodzina.

Zgubiono kartę rozpoznawczą wystawioną przez Starostę Warszawę w 1943 r. na nazwisko Orna-Bokdanski Franciszek, nr. 20-3-18.

1048

Zgubiono kartę rozpoznawczą wystawioną przez Starostę Warszawę w 1943 r. na nazwisko Orna-Bokdanski Franciszek, nr. 20-3-18.

1048

Zgubiono kartę rozpoznawczą wystawioną przez Starostę Warszawę w 1943 r. na nazwisko Orna-Bokdanski Franciszek, nr. 20-3-18.

1048

Zgubiono kartę rozpoznawczą wystawioną przez Starostę Warszawę w 1943 r. na nazwisko Orna-Bokdanski Franciszek, nr. 20-3-18.

1048

Zgubiono kartę rozpoznawczą wystawioną przez Starostę Warszawę w 1943 r. na nazwisko Orna-Bokdanski Franciszek, nr. 20-3-18.

1048

Zgubiono dowód osobisty wydany przez Zarząd m. Częstochowa na nazwisko Brzoza Wiktoria.

1048

ZĘBY

Do czyszczenia zalecają w dniu 8 marca 1945 r. strażnicy na dworcach w Częstochowie wszelkie dokumenty na nazwisko Koczłowska Jadwiga, zam. przy Al. Wolności Nr 35 m. 1. Za zwrot tabulek ofiaruje 500 zł.

1022

Odpow. za pismo: Kamil Babiniewicz.

Potrzebna dziewczyna do dzieł. Al. Kociuszki 18/20 m. 2. Jarosława.

Potrzebny chłopiec do koni i dalszej czynności gospodarstwa. Wiadom. Częst., Rynek Wielki 33. 820

Potrzebna inteligentna gospodyni sumienna do gospodarstwa domowego. Zgłoszenia do „Głosu Narodu” pod Nr 831. 831

Potrzebni 1 kobiety lub dalszej do zakładu ogrodnego na stałe. 1 starszy mężczyzna, znajomy się dobrze na gospodarstwie rolnym. Zgłaszać się u ogrodnika omentarza na Kulach. 828

Potrzebna siołkarka z napędem o elektrycznym. Zgłaszać się Częst., ul. Chłopińskiego 31/33 m. 4. od godz. 12-15. Kurówka. 741

Zakład Mechareł Jan Puskiewicz, Częstochowa, Mokra 6, posiada 2 blacharzy lub podczerwonych, 2 robotników lub chłopców. Dla samodzielnego mieszkania malowiz i utrzymania. 1048

Przyjmij robotników do ogrodnictwa takich, którzy już pracowali w ogrodnictwie. Częst., Aleja Wolności 16. 1034

Potrzebny dozorca i chłopiec na posyłki do przedsiębiorstwa przemysłowego. Wiadomość Częstochowa, Al. Wolności 11 m. 16. 1035

Buchalterka samodzielnie silna biurowa z długiemi praktykami w handlu i przemiale, obywatka z nowoczesną kolegiowością wg. planu kont, sporządza bilanse. Zna języki: francuski i niemiecki. Obecnie posiada mieszkanie w wydziale. Zgłoszenia do „Głosu Narodu” pod Nr 1041. 1041

Potrzebna czesłowska i uczeniowa do pracy w szkole. Częst., ul. Warszawska 32, parter, front. 1015

Potrzebny czesłowski krawczyk. St. Popko, Częst., II Aleja 31. 1016

Potrzebna pomocnica z dobrym gotowaniem do trzech osób. Zgłoszenia Częst., Aleja 19 m. 15. 1019

Osoba starsza przyjmie miejsce w domu prywatnym, zycznie dobre i gospodarstwo, znajomość kuchni. Częst., Kordociego 14 m. 2. Wigłuszka. 1028

Buchalter-bilansista (specjalność przemysł) poszukuje posady. Wiadomość: Lesniowej Dziadkowiec, polska Jęgo k. Częstochowy. Ryszard Gabeli. 1054

Służąca do gospodarstwa domowego potrzebna. Częst., Chłopińskiego 108. 1010

Częstochowska Fabryka Farb „Zawodzie”. Spórta 18, poszukuje chemika obywatelskiego z produkcji suchych farb ziemnych. — Biuro czynne od 8 rano do 8 po południu. 1008

Fryzjorka potrzebna. Częst., Narutowicza 163. J. Hartliński. 965

Potrzebny pracownik obywatka na magazynie siaranki. Częst., II Aleja 65. Stolarz. 1011

KUPNO

Tkaniak papierowa kupuje. Częst., Aleja 20 Wyporna tora. 996

Butelki piwne i limonadowe kupie (500 szt.) Zgłoszenia Częst., III Aleja 71. sklep. 939

Kupię wózek dziecięcy głęboki z budką, mało używany. Wiadomość Częst., Dąbrowskiego 21 m. 14. 1036

Kupię balinki Nr 37-38, klasa I i wszystkie do cięcia oraz 10 szklanek. Częst., Al. Wolności 34 m. 3. do godz. 2-jej. 1021

Kupię natychmiast przedewszystkiem, kupon bilecki na garburit i kortium, oraz mebli prochowiec, najchętniej nowy. Częst., Dąbrowskiego 21 m. 6 II pr. lod. godz. 1-4 po poł. 1023

Plaszcz szpardinowy i jesienka damskie, kolor, zegarek na rękę. Częst., Aleja Najśw. Maryi Panny Nr 16 m. 3. 998

SPRZEDAŻ

Sprzedam wózek dwukolorowy, platforme na rowerach, krzesło i zegarek dwukolorowy, nowoczesny. Częstochowa, ul. Mazowiecka 22. 974

Sprzedam futro damskie, jesienka mekka. Częst., B. Jęgołowicza Nr 9 m. 2. 937

Sprzedam maszynę do szycia. Wiadomość Częst., Narutowicza 127 w portiera. 977

Okazyjnie do sprzedania i sprzedaj 12 lampki wosne tano. Częst., Aleja 20 m. 23. 412

Wózek głęboki i sportowy do sprzedania. Częst., Kilińskiego 29 m. 4. 949

Sprzedam maszynę trykotarską 10/20, reader dwukolorowy z zastopowaniem mechanicznym i maszyną sznorkową 8/20. Wiadomość Częst., Bęwołogę 1. E. Cechowicz. 946

Wózek-ortosa, wózek z budką i sportowy sprzedam. Częst., Jęgołowicza 16 m. 4. II piętro. 920

Sprzedam wózek z budką i sportowy. Częst., Warszawska 24 m. 4. 829

Harmonia fortepianowa na 12 bobów oraz wózek 4 miseliczny do sprzedania. Częstochowa, ul. Lipowa 24 m. 4 (Ostajki Głosek). 926

Starostwo Grodzkie w Częstochowie. Ogłoszenie. Na podstawie zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego Kieleckiego z dnia 20 lutego 1945 roku Nr 20.9/1.45, zarządza rekrutację personalu lekarskiego, lekarsko-dentystycznego i pomocniczego personelu lekarskiego (fiszery, polowne, pielęgniarki i dyplomowane i niedyplomowane, kontrolery sanitarni i żywnościowe, dezynfektorzy, siostry położowe itp.), zamieszkającego stale w obrębie gminy Częstochowa. Rekrutacja odbywać się będzie w czasie od dnia 9 do dnia 30 marca br. w lokalu Zarządu Miejskiego — Wydział Zdrowia przy ul. Aleja Wolności 20, I piętro w godzinach od 8-jej do 13-jej (w wyjątkach dni świątecznych). Rekrutujący się winni posiadać dowody osobiste, oraz dyplomy i świadectwa. Winni niezarejestrowani się w przepisany terminie zastąpić poświadczaniem do odpowiedzialności. Częstochowa, dnia 8 marca 1945 roku. Starosta Grodzki. 42

ZAKŁADY GRAFICZNE „GŁOSU NARODU” dawn. „KURIER CZĘSTOCHOWSKI” III ALEJA Nr. 32, zostały uruchomione i wykonują wszelkie prace drukarskie oraz introligatorskie dla: władz, urzędów i klienteli prywatnej.

Zarząd Spółdzielni Rzeźniczo-Wędlinarskiej. powiadamiamy swych członków, że w dniu 9 marca r. o godzinie 3 po południu w lokalu Stowarzyszenia Hasmińskiego, odbędzie się zebranie. Obecność ze względu na ważność spraw konieczna. Zarząd Spółdzielni Rzeźniczo-Wędlinarskiej.

Koncesjonowany Zakład Elektromechaniczny Częstochowa, Aleja Wolności 23. Wykonuje instalacje elektryczne, uzwojenie silników, urządzeń i wszelkie reperacje. Ceny niskie. 873

Sprzedam wózek dziecięcy. Wiad. Częst., Dąbrowskiego 48 m. 18. 906. Płyty taneczne poważne rozsyłki, tano sprzedam Częst., ul. Kilińskiego 27 m. 2. 790. Sprzedam maszynę gabiniową w dobrym stanie. Wiad. Częst., Aleja Najśw. Maryi Panny Nr 16 m. 1. 11

Készkie dziecięce metalowe z siatka nowa, sprzedam. Częst., ul. Berka Jęgołowicza 12 m. 16, lewa ofiyna. 834. Paszport dwuprzepływowy oraz wzmacniacz z pyłami do sprzedania. Ost. Grodzka, Podgórzna 6. 1045

Sprzedam walizkę fibrową, i tekturkę skórzaną. Częst., Waszyngtona Nr 20 m. 9 (między godz. 8 a 10). 1029. Lisak 60ty, nowy, lody i skunkowy kolnier, mało oszony oraz zegar solenny, debowy, blijszy, tano do sprzedania, okazja. Częst., Katedralna 20 m. 5. 1028

Wycieczka, sprzedam sprzęt gospodarski, lampe do wynajęcia i pokój z kuchnią, parter, Wiadom. Częst., Al. Wolności 19 15. 104

Maszynę „Singers” gabiniową — sprzedam tano. Częst., Waly Dąbrowskiego 48 m. 2. 1018. Sprzedam wyplintę debową jęgo, maszynę „Singers”, biurko jęgo debowe. Adres: Katedralna Nr 11 m. 19. 1008

Sprzedam suszarkę elektr. „Foa”. — Częst., Wipluska 28 m. 11. LOKALE. Poszukuję wózek wyjeżdżający dwa pokoje z kuchnią, mogą być trzy do czterech, tylko ladce. Oferty kierować do „Głosu Narodu” pod Nr 917. 917

Poszukuję pomieszczenia przy rodzinie, Spółności i wypłacalna. — Oferty do „Głosu Narodu” pod Nr 1053. 1053. ROZNE. Naprawa piór wyciecznych solidnie, szybko. Częst., I Aleja 2. Retarbi. 940

Pracownia Trykotarska Genowafy Pawłowskiej, ul. Berka Jęgołowicza 2, przyjmie wszelkie zamówienia na wyroby trykotarskie. 947. Koszule mekka i krawaty szyje i sprzedam. Częst., ul. Kilińskiego 29 m. 5. 948

Wózek dziecięcy odzieżnik i reparytary. Częst., Kilińskiego 29 m. 5. do godz. 10-15. 960. Przyjmuję wózek do gripowania. Częst., Warszawska 33 m. 26. 907

Zestawienie domostwa na nazwisko Koczłowska Jadwiga, zamieszkała Częst., ul. Piłsudskiego 15 15. Nowak. 1023. Krawcowa przyjmie wszelkie roboty do domu i poza domem. Częstochowa, ul. Warszawska 33 a Krawczyński. 1017. Urządzą szklarnie wstawia szyby do okien. Częst., Kilińskiego: 9 m. 19. 1055

Rodzinny zainteresowany Obozem Konc. Stuthof k. Gdańska. racza się komunikować. Rudnicki, Częst., ul. Sobieskiego 48 m. 4, godz. 14-15. 1030

Garbarnia Częstochowska ul. Olsztyńska 33, poszukuje zdolnego falcera na prace ręczne i falcomaszynę. Zgl. oddzielnie do 2 godzin. 1063

Potrzebni od zaraz zdolni Czeiadnicy Szewcy na damska robota. Firma „Danel”, Częst., Warszawska 13. 1033

Komunalna Kasa Oszczędności w Częstochowie. wprowadzi swoje działalność. Zaleca wszelkie operacje bankowe. Rachunki czekowe. Kredyty. 89

Brosiownia Łękańska, zam. w Częstochowie, ul. Dąbrowskiego 29. W. Jęgołowicz, wycieczka ze rodzin offar zbioru bibliotek samorządowych w dniu 1.11.1944 r. w Częstochowie przy ul. Bęgo Wielkiego, w celu poinformowania się o do urzędzenia im wspólnego pogrzebu. 1008

Planuje wypocząc poważnym rezydentowi. Częst., Śniadeckich 30 m. 1. 1049

POSZUKIWANIA. Poszukiwany, który wrócił z Grodzka, proszeni są o jakakolwiek wiadomość o losie Bohdana Nisławskiego, wzięcia tegoż obywat. dn. 8.11.1939 r. (nr obywat. 5509), pod adres: Częstochowa, Aleja 19 m. 15. 1030

Konstytucja wracający z oborn w szeregach, wędziłaby cod o losie Janusza Pakulskiego nr. 22.1907 a Nr 4829, Blok 29, proszony jest o udzielenie informacji pod adresem: Baszewska, Częstochowa, Aleja 19 m. 15. 1030

Poszukiwany, który wrócił z Grodzka, proszeni są o jakakolwiek wiadomość o losie Nisławskiego Treflera, wzięcia tegoż obywat. dn. 10.11.1939 r. (nr obywat. 5509), pod adres: Częstochowa, wiod Bęgo Wielkiego, w celu poinformowania się o do urzędzenia im wspólnego pogrzebu. 1008

Wojciech Jęgołowicz, syn, poszukuje roboty, zamieszkała Częstochowa, ul. Warszawska 33 a Krawczyński. 1017